

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 โดยจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารกับครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานูริร์มย์ เขต 1 จำนวน 2,376 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารจำนวน 239 คน และครูจำนวน 2,142 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานูริร์มย์ เขต 1 กำหนดขนาด ของกลุ่ม ตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148 - 149) ได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารจำนวน 148 คน และครูจำนวน 327 คน รวมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 475 คน แล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริร์มย์ เขต 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 15 คน และครู จำนวน 15 คน โดยหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ผลปรากฏว่าแบบสอบถาม จำนวน 50 ข้อ ผ่านเกณฑ์ทั้ง 50 ข้อ โดยมีค่า t 1.75 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.800 – 4.166 หลังจากนั้นหาความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค ผลปรากฏว่า ได้ค่าความเชื่อมั่น .9731

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการขอความร่วมมือไปยังกับสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริร์มย์ เขต 1 ขอให้ออกหนังสือขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาไปยังโรงเรียนต่าง ๆ และนำแบบสอบถามแจกจ่ายไปยังโรงเรียนตามเป้าหมายและกำหนดวันรับคือ โดยส่งแบบสอบถามคืนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริร์มย์ เขต 1 แล้วผู้วิจัยไปรวบรวมแบบสอบถามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริร์มย์ เขต 1 ด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคือ จำนวน 475 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้วยค่าสถิติดังต่อไปนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และหาร้อยละ (Percentage) เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

4.2 การศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยใช้ค่าที (Independent Samples t - test) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

4.4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe)

4.5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามแบบปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่ หาร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านการรายงานและประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการวางแผนการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด
2. สภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่าโดยรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

3. สภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำแนกตาม ตามขนาดของโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการกำหนดทิศทางและกลยุทธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการนิเทศ ติดตาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวนที่มีมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารจัดให้มีการประชุมครู เพื่อทราบสภาพปัญหาและความต้องการ มีการประชุมเครือข่าย ผู้ปกครองและชุมชน ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมายและกลยุทธ์ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ต้องพาครูไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และจะต้องเป็นโรงเรียนที่มีขนาดใกล้เคียงกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบประเด็นดังนี้

1. การวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เนื่องมาจากการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา ซึ่งแต่ละโรงเรียนก็มีแนวทางในการดำเนินงานคล้ายคลึงกันตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ จะเห็นได้ว่าด้านการรายงานและประชาสัมพันธ์มีค่าเฉลี่ยสูงนั้น เนื่องมาจากมีการรายงานผลการช่วยเหลือนักเรียนให้ประชาคมทราบ ประชาสัมพันธ์ดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ในทุกภาคการศึกษา มีการรายงานสรุปบททวนการดำเนินงานระบบการช่วยเหลือนักเรียนและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ประชาสัมพันธ์โครงการกิจกรรมให้ผู้ปกครองทราบ เพราะที่ทุกโรงเรียนมุ่งแข่งขันกันในแต่ละด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านกิจกรรม หรือด้านวิชาการ จึงให้ความสำคัญการรายงานและประชาสัมพันธ์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549 : 30) โดยการดำเนินงานต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้ง ครู พ่อ แม่ ผู้ปกครองและบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งครู พ่อ แม่ มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด ซึ่งจากผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่ายังมีอุปสรรคและปัญหาหลายอย่าง เช่น นักเรียนขาดระเบียบวินัย การเรียนต่ำ และที่สำคัญการแพร่ระบาดของโควิด

เนื่องจากทุกปัญหาล้วนมีสาเหตุ เมื่อนักเรียนอยู่ที่โรงเรียนก็จะมีครูช่วยทำหน้าที่ดังกล่าวแทน พ่อ แม่ ในช่วงเวลาหนึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของประภาศรี ศรีวงศ์พันธ์ (2549 : 108) ได้ทำการศึกษาคำเนินงานเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประถมศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 พบว่า การดำเนินงานเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประถมศึกษาของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยา อาจฤทธิ์ (2548 : 80) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า นุศลากร ในสถานศึกษาและคณะผู้ปกครอง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

2. สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูบางส่วนไม่มีความรู้ความเข้าใจในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพราะไม่ได้รับการอบรมในเรื่องนี้มาก่อนจึงทำให้ไม่เข้าใจกระบวนการทำงานและไม่ตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ควรจัดอบรมและให้ความรู้ ความเข้าใจสามารถดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ดีขึ้น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่ กรมสุขภาพจิต (2544 : 13) ได้แนะนำไว้ในปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ว่าครูทุกคนและผู้ที่เกี่ยวข้องควรตระหนัก ในความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน มีความสุขที่จะได้พัฒนานักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของเรืองยศ อุดรศาสตร์ (2546 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นต่อการศึกษาคำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของธนู เพ็ชรพิเศษ (2546 : 89) ที่พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพานพิทยาคม โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของขมาภรณ์ สายวงศ์ปัญญา (2548 : 110) ที่พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตาม ตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนทุกโรงเรียนจะต้องปฏิบัติ

ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และยึดถือคู่มือในการปฏิบัติงานโดยตรง ความสำเร็จของงานต้องอาศัยการมีส่วนร่วม ทั้งการร่วมใจร่วมคิด ร่วมทำงานทุกคน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นบุคลากรโรงเรียนในทุกระดับ (กรมวิชาการ. 2544 : 3 – 6) จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานในโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีโครงสร้างการบริหารที่มีผู้รับผิดชอบในงานต่าง ๆ โดยตำแหน่งชัดเจนเป็นระบบ เพราะว่ามีตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งมีบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานของสถานศึกษาชัดเจน สอดคล้องกับผลการวิจัยของภิรมย์ ลีกุล (2546 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ของครู จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรินทร์ โพธิ์เหมื่อน (2553 : 138) ได้วิจัยเรื่องปัญหาการดำเนินงานในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของบรรยาย มารมย์ (2556 : 107) ได้วิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปรึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

4. จากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ได้แก่ ผู้บริหารจัดให้มีการประชุมครู เพื่อทราบสภาพปัญหาและความต้องการ มีการประชุมเครือข่ายผู้ปกครองและชุมชน ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความช่วยเหลือ ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมายและกลยุทธ์ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องร่วมกับครูในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนอย่างชัดเจน ที่ผลเป็นเช่นนี้เพราะว่า ครูไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ไม่อยู่ในโรงเรียน มาปฏิบัติราชการล่าช้า อาจเป็นเพราะบุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กอปรกับการที่ผู้บริหารเองก็ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการดำเนินงานด้านนี้เท่าที่ควร ไม่มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม จึงทำให้ผลการปฏิบัติงานไม่ประสบผลสำเร็จ ครูก็มีภาระงานมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของพูลสวัสดิ์ นาคแสน (2544 : 96) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานส่งเสริมวินัยนักเรียนใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 1 พบว่า ด้านการส่งเสริมวินัยของโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ ครู – อาจารย์

ไม่ให้ความร่วมมือเอาใจใส่นักเรียนอย่างจริงจัง โรงเรียนขาดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้นักเรียน
ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัยจะเห็นว่า สภาพการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 ดังนี้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้บริหารควรมีการจัดอบรมให้บุคลากร /
ครูที่ปรึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้แบบประเมินต่าง ๆ การวิเคราะห์ผลจากการแบบ
ประเมินที่ใช้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้บุคลากรสามารถนำความรู้
ไปดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดหาเครื่องมือในการวัดศักยภาพนักเรียน สนับสนุน
งบประมาณในการดำเนินงานให้เพียงพอ

1.2 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียน รู้จักการเผชิญปัญหา
ต่าง ๆ มีการจัดช่วงเวลาสำหรับให้คำปรึกษา ความใกล้ชิดเป็นกันเองกับนักเรียน และสามารถ
แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ได้อย่างรอบคอบ

1.3 มีการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่จะดำเนินการส่งต่อทั้งภายในและภายนอก
โรงเรียน โดยมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่จะรับการส่งต่อ

1.4 จากข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โรงเรียนควรมานำมาปรับปรุงพัฒนา ดังนี้ ผู้บริหารมี
การกำหนดควิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมายและกลยุทธ์ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้
สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
เพื่อนำมาปรับปรุงให้มีการพัฒนา

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

2.3 ควรศึกษาความพึงพอใจระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 - 4